

Силабус навчальної дисципліни

«ПРИРОДООХОРОННЕ ЗАКОНОДАВСТВО ТА ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО»

Галузь знань: галузі знань 10 Природничі науки

Спеціальність: 101 Екологія

Освітня програма: Екологія (мова навчання – українська)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Рік навчання: 2025-2026

Семестр: 7

Структурний підрозділ	Кафедра археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін, історичний факультет
Викладач:	ПІБ: Адамовський Володимир Іванович Посада: доцент кафедри археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін Науковий ступінь: кандидат політичних наук Вчене звання: доцент E-mail: volodymyr.adamovskyi@kpnpu.edu.ua Робоче місце: навчальний корпус №2 (вул. Татарська, 14), кафедра археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін. Профайл викладача: https://kaf-asipd.kpnpu.edu.ua/?page_id=297 https://scholar.google.com.ua/citations?user=3IJdClkAAAAJ&hl=uk ORCID ID: 0000-0002-9186-6234
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.kpnpu.edu.ua/course/view.php?id=20349
Статус дисципліни	обов'язковий освітній компонент професійної підготовки
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	4 кредити ЄКТС / 120 год.
Мова викладання	Українська
Форми навчання	Очна.
Політика дисципліни	<u>Академічна доброчесність.</u> Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. URL: https://integrity.kpnpu.edu.ua/ <u>Відвідування занять.</u> Очікується, що всі студенти відвідають лекційні та семінарські заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. «Положення про організацію освітнього процесу в КПНУ імені Івана Огієнка»

	https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view Неформальна освіта. Визнання КПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Порядок визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)». URL: https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view
Що будемо вивчати?	В умовах посилення антропогенного впливу на навколишнє середовище майбутні екологи повинні мати базові правові знання у сфері раціонального природокористування. Курс «Природоохоронне законодавство та екологічне право» формує базові знання з правових основ охорони навколишнього середовища, раціонального природокористування та природоохоронної діяльності в обсязі, необхідному для вивчення професійних дисциплін і застосування в обраній професії.
Чому це треба вивчати?	Мета викладання дисципліни полягає у вивченні студентами сукупності еколого-правових норм, що регулюють екологічні відносини в суспільстві з метою охорони життя та здоров'я громадян, захисту їх екологічних прав і свобод, раціонального природокористування і забезпечення якості навколишнього середовища.
Яких результатів можна досягнути?	Очікувані результати навчання з дисципліни: ПРН 02 Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування. ПРН 07 Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду. ПРН 17 Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів. ПРН 20 Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства. ПРН 24 Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Як можна використати набуті знання та уміння?	Освітній компонент сприяє формуванню у здобувачів таких компетентностей: Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов та вимог. Загальні компетентності (ЗК): ЗК 06 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп. ЗК 07 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 12 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого

	розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК): СК 04 Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства. СК 13 Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проєктами.
Зміст дисципліни	Поняття, предмет, метод, принципи та система природоохоронного законодавства та екологічного права. Екологічні права та обов'язки фізичних та юридичних осіб. Законодавчі засади стандартизації та нормування у сфері охорони довкілля. Правове забезпечення охорони земель та земельних ресурсів. Правове регулювання використання та охорони природних ресурсів виключної (морської) економічної зони і континентального шельфу. Правова охорона рослинного світу та природних рослинних ресурсів. Правове забезпечення охорони навколишнього природного середовища міст та інших населених пунктів. Правовий режим територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Правове регулювання охорони природного середовища в сільському господарстві. Правова охорона довкілля в промисловості, енергетиці, на транспорті та у сфері зв'язку. Правове регулювання поводження з відходами. Поняття та види режимів екологічно уражених територій. Міжнародно-правова охорона навколишнього середовища. Міжнародно-правова відповідальність за екологічні правопорушення: міжнародні санкції за екологічні правопорушення та порядок їх застосування.
Методи навчання	Словесні, наочні методи; дедуктивний, індуктивний, аналітичний, метод порівняння, узагальнення, конкретизація; пояснювально-ілюстративний метод, демонстрація, метод проблемного викладу матеріалу (ігрові методи, дискусійна панель тощо).
Інформаційне забезпечення	Основні джерела: 1. Екологічне право : підручник / Г. В. Анісімова, А. П. Гетьман, В. В. Костицький та ін. ; за ред. А. П. Гетьмана. – Харків : Право, 2021. – 512 с Екологічне право України. Загальна частина : підручник / М. В. Краснова. – Київ : НУБіП України, 2020. – 320 с. 2. Актуальні проблеми природоохоронного законодавства : колективна монографія / В. І. Андрейцев, О. М. Кобецька, І. М. Костицька та ін. – Рівне : НУВГП, 2020. – 280 с. 3. Екологічне право : підручник / А. П. Гетьман та ін. ; за ред. А. П. Гетьмана ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків : Право, 2019. – 551 с. 4. Екологічне право України : навч. посіб. / Н. С. Гавриш, І. І. Каракаш, Т. Є. Харитоновна, А. І. Черемнова ; за ред. І. І. Каракаша, Т. Є. Харитоновної, А. І. Черемнової ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – Одеса : Гельветика, 2018. – 383 с. 5. Екологічне право України. Особлива частина : навч. посіб. : рекомендовано МОН України / О. М. Шуміло, І. В. Бригадир, В. А. Зуєв та ін. – Харків : ХНУВС, 2017. – 383 с. 6. Екологічне право : навч. посіб. / С. С. Бичкова, І. А. Боровська, О. С. Бурлака та ін. – Київ : Правова єдність : Алерта, 2016. – 290 с. 7. Екологічне право (загальна частина) : навч. посіб. / І. О. Личенко, Х. М. Марич, Н. В. Ортинська ; Нац. ун-т «Львів.

	політехніка». – Львів : Ін-т права та психології Нац. ун-ту «Львів. політехніка», 2016. – 280 с.										
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Лекційні заняття (20 год.), семінарські заняття (28 год.), самостійна робота (72 год.).										
Система оцінювання результатів навчання	Основними методами контролю відповідно до критеріїв оцінювання знань здобувачів освіти та ефективності засвоєння ними курсу ґрунтується на таких формах участі студентів у освітньому процесі, які підлягають поточному контролю: виступ з основного питання на семінарському занятті, модульна контрольна, самостійна робота (аналітичне завдання). Підсумковою оцінкою є залік. Розподіл балів, які отримують студенти <table><tr><td colspan="3"></td><td rowspan="3">Залік</td></tr><tr><td>Аудиторна робота</td><td>Самостійна робота</td><td>МКР</td></tr><tr><td>40</td><td>20</td><td>40</td></tr></table>				Залік	Аудиторна робота	Самостійна робота	МКР	40	20	40
			Залік								
Аудиторна робота	Самостійна робота	МКР									
40	20	40									
Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях	Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за 12 бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка». URL: https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view										
Поточний контроль	Усне опитування, письмовий контроль, виконання самостійної роботи, модульна контрольна робота										
Підсумковий контроль	Залік.										
Локація	URL: https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/										